

Kaikenlaista kouluista!

PÄÄTOIMITTAJALTA

SUOMESSA ON NYT HAVAHDUTTU SIIHEN, että 5,5 miljoonan asukkaan pinta-alaltaan suuressa valtiossa ei asutus eikä syntyvyys jakaudu tasaisesti, vaan osa maata jää tyhjilleen tai vajaakäyttöön. Väestö pakkautuu kasvukeskuksiin. Tämä koskee myös opettajia, sillä maaseudulla kouluja yhdistetään sekä lakkautetaan ja oppilaat siirtyvät kasvukeskusten suuriin oppilaitoksiin. Näyttää siltä, että syntyvyys pysyy matalalla tasolla.

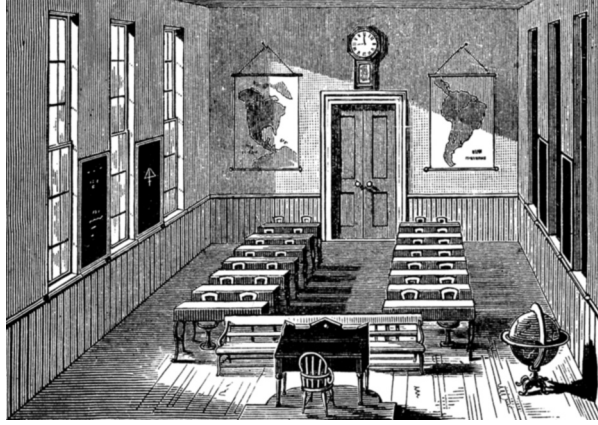
Opettajillekin olisi paikkoja kasvukeskuksissa. Näissä taas on omat ongelmansa, ja etenkin varhaiskasvatuksen opettajat ja luokanopettajat eivät tahdo tulla Helsinkiin, vaikka virkoja on runsaasti auki. Yhtenä syynä on pääkaupunkiseudun asuntojen hintataso, johon opettajien palkat eivät tahdo riittää.

Opettajan työstä annetaan mediassa lohduksen kuva: oppilaat eivät kykene keskittymään isoissa opetustiloissa ja opettajat uupuvat. Suurimmassa osassa kouluja tilat eivät kuitenkaan mahdollista tällaista opetusta. Opettajankoulutuksen hakijamäärät ovat laskeneet, mutta opettajan ammatissa on vaativuudestaan huolimatta myös hyviä puolia: se on itsenäistä ja elävää työtä. Syntyvyyden vähetessä on selvää, että opettajien tarve laskee. Opetusministeri Li Anderssonin mukaan säästyvä raha tulisi käyttää koulujen hyväksi. Näin tuskin käy, sillä kunnilla on paineita erityisesti sote-puolella, jonne rahat taatusti päätyvät.

Koulutilojen suunnittelussa suositaan tällä hetkellä monimuotoisuutta eli käytännössä isoja yhdisteltäviä tiloja, joissa opiskellaan vähintäänkin parin luokan ja parin opettajan voimin. Kaikki oppilaat, eivätkä kaikki vanhemmat ole mitenkään ihastuneita näihin ratkaisuihin. Kunnat taas mielellään säästäisivät tilakuluissa.

Parhaillaan tehdään lukioihin uutta opetussuunnitelmaa, ja sen myötä oppilashuoltopalveluita ja opinto-ohjausta on lisätty. Lisäksi on tulossa nykyhallituksen linjauksen mukaisesti ilmaiset oppimateriaalit toiselle asteelle. Valtion budjetissa näihin on kuitenkin varattu aivan liian vähän rahaa todellisiin kustannuksiin nähden, joten ne kaatuvat kuntien maksettavaksi.

Helsingissä oppilasmäärät kasvavat peruskouluissa ja lukioissa. Ongelmana on, mihin nämä oppilaat sijoitetaan. Uusia koulurakennuksia on tulossa jonkin verran, mikä helpottaa tilannetta. Varsinkin lukiolaisten määrä on kasvussa, sillä lukioon tulevat ikäluokat ovat Helsingissä varsin suuria ja lisäksi Helsingin lukioihin hakeutuu opiskelijoita lähikuntien lisäksi myös ympäri Suomea. Osan

LUOKKAHUONE.
C. C. LONG, HOME
GEOGRAPHY FOR
PRIMARY GRADES
(NEW YORK:
AMERICAN BOOK
COMPANY, 1894)

helsinkiläisistä opiskelijoista täytyy tämän vuoksi siirtyä Espooseen tai Vantaalle lukioon.

Helsingissä on ollut keskustelua alueiden segregoitumisesta ja siitä, miten se vaikuttaa kouluihin. Nyt kuitenkin pysytään lähikouluperiaatteessa, mikä tarkoittaa sitä, että koulujen eroja tasoitetaan lähinnä positiivisen diskriminaation rahoilla. Tämä on tärkeää, sillä koulutus on periytyvää ja toisen asteen koulutuksen puuttuminen lisää syrjäytymisriskiä melkoisesti. Erityisesti maahanmuuttajaperheiden lapsilla riski on liian suuri, ja varsinkaan toisen polven maahanmuuttajataustaisilla pojilla koulutuksen hankkiminen ei edelleenkään ole helppoa.

Meillä ei ole yhteiskuntana varaa tällaiseen, sillä pudokkaat ovat aivan liian kalliita.

Miksi juuri nuoret miehet putoavat koulutuksen kerkasta? Meillä on tässä suhteessa koulutuksessa suhteessa luku- ja kirjoitustaitoon sekä suomen kielen taitoon nähden aivan liian ymmärtävä systeemi, sillä usein näiden nuorten miesten taidot ovat aivan liian kehnolla tasolla toisen asteen opintoihin.

Ymmärtämisen sijaan voisi koulussa ryhtyä vaatimaankin jotain. Kyseessä on sentään oppilaiden tulevaisuus. PISA-tutkimuksen mukaan oppilaiden kotitausta vaikuttaa yhä enemmän koulunkäyntiin, ja tätä koulu ei ilmeisesti pysty oikaisemaan, sillä erot ovat jo varsin suuria. Miten saada lukemisesta vähät välittävien vanhempien lapset lukemaan, jotta he pärjäisivät myöhemmin opinnoissaan? Siinäpä peruskoululle haastetta.

Valmennuskurssit ovat tulleet korkeakoulujen todistusvalinnan myötä lukioihin ja jopa peruskouluihin, jotta varmistetaan ”hyvään lukioon” pääsy. Tämä kehitys oli täysin ennustettavaa, mutta siihen ei reagoitu ajoissa. Helsingin lukioissa pitäisikin tasaveroisemmin tarjota eri oppiaineiden kertauskursseja.

Peruskoululaisille järjestetään myös valmennuskursseja, jotta he pääsisivät haluamaansa lukioon. Seuraavaksi ovat vuorossa kai esikoululaiset, jotka valmistautuvat pääsemään mahdollisimman tasokkaalle ala-asteelle!

MARJO MELA
PÄÄTOIMITTAJA